

PREZES

REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 28 sierpnia 2015 r.

Znak: WK-610/21/4/15

Pan
Tadeusz Piętka
Wójt Gminy
Ujszoły

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w okresie od 18 maja 2015 r. do 25 czerwca 2015 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Ujszoły za okres od 1 stycznia 2011 r. do 25 czerwca 2015 r.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli, którego jeden egzemplarz pozostawiono w kontrolowanej jednostce. Wójt Gminy Ujszoły oraz Skarbnik Gminy Ujszoły w dniu 7 lipca 2015 r. odmówili podpisania protokołu i złożyli pisemne wyjaśnienia, co do przyczyn tej odmowy.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1113 z późn. zm.).

W zakresie zamówień publicznych:

- W 2014 r. Gmina Ujszoły udzieliła zamówienia publicznego na roboty budowlane pn. „Odbudowa drogi gminnej Butorówka – Solisko w sołectwie Glinka, Gmina Ujszoły w km 0+000-0+650” w ramach usuwania skutków klęsk żywiołowych powstałych w mieniu komunalnym na kwotę 252.833,27 zł w trybie negocjacji bez ogłoszenia, pomimo braku spełnienia przesłanek warunkujących udzielenie zamówienia w tym trybie. Powyższym naruszono art. 62 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 907 z późn. zm.). Zgodnie z art. 62 ust. 1 pkt 4 ww. ustawy, zamawiający może udzielić zamówienia w trybie negocjacji bez ogłoszenia, jeżeli ze względu na pilną potrzebę udzielenia zamówienia niewynikającą z przyczyn leżących po stronie zamawiającego, której wcześniej nie można było przewidzieć, nie można zachować terminów określonych dla przetargu nieograniczonego, przetargu ograniczonego lub negocjacji z ogłoszeniem. Do udzielenia zamówienia w tym trybie konieczne jest spełnienie wszystkich wymienionych w tym przepisie przesłanek, pomiędzy którymi dodatkowo musi zachodzić związek przyczynowo - skutkowy i związek czasowy, tj.:
  - zachodzi pilna potrzeba udzielenia zamówienia publicznego niewynikająca z przyczyn leżących po stronie zamawiającego, której wcześniej nie można było przewidzieć,

Wysłano dnia:

28. 08. 2015

1

- nie można zachować terminów określonych dla przetargu nieograniczonego, przetargu ograniczonego lub negocjacji z ogłoszeniem.

Zamawiający wszczął postępowanie, w wyniku którego doszło do udzielenia niniejszego zamówienia publicznego w trybie negocjacji bez ogłoszenia w dniu 16 października 2014 r., tj. dzień po otrzymaniu dokumentacji projektowej, której wykonanie zostało zlecone przez Gminę Ujsoły w dniu 2 października 2014 r., tj. dopiero w momencie, gdy Gmina miała zapewnione środki na realizację przedmiotowego zadania, uzyskując promesę udzielenia dotacji przez Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji. Tymczasem zamawiający od dnia 16 września 2014 r. dysponował ekspertyzą techniczną stwierdzającą konieczność natychmiastowej naprawy przedmiotowej drogi. Gdyby zamawiający bezzwłocznie podjął działania, poprzez zlecenie wykonania dokumentacji projektowej, po uzyskaniu ww. ekspertyzy, mógłby już po 13 dniach opublikować ogłoszenie o zamówieniu (tyle czasu trwało wykonanie ww. dokumentacji), tj. w dniu 30 września 2014 r. Od tego dnia do udzielenia zamówienia w trybie negocjacji bez ogłoszenia tj. 4 listopada 2014 r. upłynęło 35 dni. Był to okres był wystarczająco długi na zorganizowanie procedury przetargowej na roboty budowlane.

Zabezpieczenie środków na sfinansowanie wykonania dokumentacji technicznej w wysokości 2.300,00 zł nie wymagało zwołania sesji Rady Gminy Ujsoły i mogło nastąpić na mocy upoważnienia udzielonego Wójtowi Gminy Ujsoły wynikającego z § 11 ust. 2 uchwały Nr XXXI/240/2013 Rady Gminy Ujsoły z dnia 30 grudnia 2013 r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy na 2014 r., zgodnie z którym upoważnia się Wójta Gminy do dokonywania zmian w planie wydatków bieżących i majątkowych z wyłączeniem przeniesienia wydatków między działami.

Zamawiający miał zatem obiektywną możliwość zorganizowania procedury przetargowej, z uwagi na to, że wartość tego zamówienia publicznego nie przekraczała progów określonych w art. 11 ust. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych. Tym samym, ewentualne postępowanie o udzielenie tego zamówienia w trybie przetargowym byłoby w znaczny sposób uproszczone i skrócone (termin składania ofert na roboty budowlane od dnia zamieszczenia ogłoszenia o zamówieniu na roboty budowlane wynosi tylko 14 dni).

Ponadto, o zamiarze udzielenia przez zamawiającego przedmiotowego zamówienia publicznego w 2014 r. świadczy fakt zgłoszenia właściwemu organowi administracji architektoniczno-budowlanej (w tym przypadku Staroście Żywieckiemu) zamiaru wykonania robót budowlanych polegających na „Odbudowie drogi gminnej Butorówka – Solisko w sołectwie Glinka, Gmina Ujsoły w km 0+000-0+650” pismem z dnia 28 kwietnia 2014 r., jeszcze przed otrzymaniem ekspertyzy technicznej z dnia 16 września 2014 r.

Podsumowując, zamawiający nie wykazał, że obiektywnie nie można było zachować terminów określonych dla przetargu nieograniczonego w powiązaniu z wystąpieniem pilnej potrzeby udzielenia tego zamówienia. Zwłoka w zleceniu wykonania dokumentacji projektowej dla ww. zadania może świadczyć o nie zaistnieniu przesłanki pilnej potrzeby udzielenia zamówienia publicznego.

Powyższego zamówienia w imieniu Gminy Ujsoły udzielił p. Tadeusz Piętka – Wójt Gminy Ujsoły.

- W ogłoszeniach o udzieleniu zamówienia, zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych, w sekcji IV pkt IV.6, dotyczącej informacji o cenie wybranej oferty oraz o ofertach z najniższą i najwyższą ceną, podawano nieprawidłowe dane.
Powyższe dotyczyło:

- ogłoszenia o udzieleniu zamówienia pn. „Odbudowa drogi Butorówka – Środek w miejscowości Glinka w km 0+072-0+237 oraz Odbudowa drogi gminnej ul. Pod Groniem w miejscowości Ujsoty – etap II w km 0+000-0+250” (oznaczonego: NBO/01/12), zamieszczonego w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 8 listopada 2012 r. pod numerem 438060-2012, w którym wskazano cenę wybranej oferty (oraz ofertę z najniższą ceną i ofertę z najwyższą ceną) w kwocie 201.542,15 zł, która była niezgodna z ceną zaoferowaną przez wykonawcę zadania i ustaloną w umowie – 247.896,84 zł,
- ogłoszenia o udzieleniu zamówienia pn. „Remont nawierzchni drogi powiatowej Nr 1441S Ujsoty – Złatna” (oznaczonego: PN/02/14), zamieszczonego w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 29 kwietnia 2014 r. pod numerem 92423-2014, w którym wskazano:
  - cenę wybranej oferty w kwocie 137.741,95 zł, która była niezgodna z ceną zaoferowaną przez wykonawcę zadania i ustaloną w umowie – 169.422,60 zł,
  - ofertę z najniższą ceną w kwocie 137.741,95 zł, podczas gdy oferta z najniższą ceną opiewała na kwotę 169.422,60 zł,
  - ofertę z najwyższą ceną w kwocie 198.157,26 zł, podczas gdy najwyższa cena zaoferowana przez jednego z wykonawców stanowiła kwotę 243.733,43 zł.

Zgodnie ze wzorem ogłoszenia o udzieleniu zamówienia, stanowiącym załącznik nr 4 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 2010 r. w sprawie wzorów ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (Dz. U. Nr 12, poz. 69 z późn. zm.) w sekcji IV pkt IV.6 wzoru, stosownie do art. 2 pkt 1 (w brzmieniu do dnia 24 lipca 2014 r.) ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r., poz. 907 z późn. zm.), w związku z art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy (uchylonej z dniem 25 lipca 2014 r.) z dnia 5 lipca 2001 r. o cenach (Dz. U. Nr 97, poz. 1050 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r., poz. 385), w informacji o cenie wybranej oferty winna być wskazana wartość wyrażona w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę.

Prowadzenie całokształtu spraw związanych z procedurą udzielania zamówień publicznych, w tym przygotowywanie i publikacja ogłoszeń o udzieleniu zamówień, należało do zadań p. Katarzyny Wydra – Sekretarza Gminy Ujsoty.

- W latach objętych kontrolą, nieprawidłowo wypełniano protokoły postępowań o udzielenie zamówień publicznych, co polegało na tym, że:
  - w protokole postępowania w trybie negocjacji bez ogłoszenia (druk ZP-NBO), którego wzór został określony załącznikiem nr 5 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 października 2010 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. Nr 223, poz. 1458):
    - w punkcie 7 „Negocjacje” w podpunkcie 2 o brzmieniu „Do negocjacji nie przystąpili następujący wykonawcy”, obligującego do wymienienia wykonawców, którzy zaproszenia do negocjacji odebrali, jednak w nich nie uczestniczyli, wymieniano wykonawców, którzy w negocjacjach uczestniczyli.
 Powyższe dotyczyło protokołów z postępowań o udzielenie zamówień publicznych na zadania:
    - „Odbudowa drogi Butorówka – Środek w miejscowości Glinka w km 0+072-0+237 oraz Odbudowa drogi gminnej ul. Pod Groniem w miejscowości Ujsoty – etap II w km 0+000-0+250” (NBO/01/12), w którym wymieniono wszystkich

- 4 wykonawców, którzy w negocjacjach uczestniczyli, natomiast nie wymieniono tego wykonawcy, który do negocjacji nie przystąpił,
- „Odbudowa drogi gminnej Butorówka – Solisko w sołectwie Glinka, Gmina Ujsoly w km 0+000-0+650” (NBO/02/14), wymieniono wszystkich zaproszonych 5 wykonawców, którzy w negocjacjach uczestniczyli, czyli wprost przeciwnie do dyspozycji ww. podpunktu 2.
  - w punkcie 11 „Zestawienie ofert”, w którym jako jeden z elementów dotyczących ofert należy podać cenę zaoferowaną przez wykonawców, a także w punkcie 15 „Najkorzystniejsza oferta” podpunkcie 2 „Jako najkorzystniejszą wybrano ofertę”, dla którego we wzorze protokołu zawarto bezpośrednią dyspozycję o konieczności wpisania ceny brutto wybranej oferty, podano wartości ofert netto.
Zgodnie z art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych w związku z art. 3 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2014 r., poz. 915), pod pojęciem ceny należy rozumieć wartość wyrażoną w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę, a w cenie uwzględnia się podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów sprzedaż towaru (usługi) podlega obciążeniu podatkiem od towarów i usług lub podatkiem akcyzowym.
Powyższe dotyczyło protokołu z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na zadanie „Odbudowa drogi gminnej Butorówka – Solisko w sołectwie Glinka, Gmina Ujsoly w km 0+000-0+650” (NBO/02/14)”.
    - w punkcie 22 „Udzielenie zamówienia” w podpunkcie 2 protokołu z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na zadanie „Odbudowa drogi Butorówka – Środek w miejscowości Glinka w km 0+072-0+237 oraz Odbudowa drogi gminnej ul. Pod Groniem w miejscowości Ujsoly – etap II w km 0+000-0+250” (NBO/01/12), dotyczącym zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o udzieleniu zamówienia, wskazano nieprawidłowy numer tego ogłoszenia. Z przedłożonej do kontroli dokumentacji wynikało, że ogłoszenie o udzieleniu zamówienia nosi numer 438060-2012, podczas gdy w ww. protokole postępowania wskazano numer 433244-2012.
    - w punkcie 10 „Otwarcie ofert” w podpunkcie 1 protokołu z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na zadanie „Odbudowa drogi gminnej Butorówka-Solisko w sołectwie Glinka, Gmina Ujsoly w km 0+000-0+650” (NBO/02/14)”, dotyczącym kwoty jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, wskazano kwotę netto 227.033,27 zł, wbrew dyspozycji dla ww. punktu 10, zawartej we wzorze tego protokołu (druku ZP-NBO), która jednoznacznie precyzuje, że w pozycji tej winna być wskazana kwota brutto jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia.
  - w protokole postępowania w trybie przetargu nieograniczonego (druk ZP-PN), którego wzór został określony załącznikiem nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 października 2010 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. Nr 223, poz. 1458), o udzielenie zamówienia publicznego na zadanie „Remont nawierzchni drogi powiatowej Nr 1441S Ujsoly – Złatna” (PN/02/14), w punkcie 8 „Otwarcie ofert” w podpunkcie 1, dotyczącym kwoty jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, wbrew dyspozycji dla ww. punktu 8, zawartej we wzorze tego protokołu (druku ZP-PN), która jednoznacznie precyzuje, że w pozycji tej winna być wskazana kwota brutto jaką

zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, wskazano kwotę netto 155.984,73 zł.

Prowadzenie całokształtu spraw związanych z procedurą udzielania zamówień publicznych, w tym sporządzanie protokołów z przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówień publicznych, należało do zadań p. Katarzyny Wydra – Sekretarza Gminy Ujsoły.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Ujsoły biorącymi udział w przygotowaniu i przeprowadzeniu postępowań o udzielenie zamówień publicznych, w zakresie:

- weryfikacji przesłanek udzielania zamówień publicznych w trybie negocjacji bez ogłoszenia stosownie do art. 62 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 907 z późn. zm.), a także art. 10 ust. 1, art. 7 ust. 1 i ust. 3 ww. ustawy,

- prawidłowego prezentowania danych w ogłoszeniach o udzieleniu zamówienia zgodnie ze wzorem, stanowiącym załącznik nr 4 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 2010 r. w sprawie wzorów ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (Dz. U. z 2014 r., 1481), dotyczących informacji o cenie wybranej oferty oraz o ofertach z najniższą i najwyższą ceną (sekcja IV pkt IV.6 wzoru), stosownie do art. 2 pkt 1 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych w związku z art. 3 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2014 r., poz. 915),

- wypełniania protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, stosownie do § 2 ust. 1 pkt 13 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 października 2010 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. Nr 223, poz. 1458) w związku ze wzorem protokołu postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego – druk ZP-PN, stanowiącym załącznik nr 1 do rozporządzenia oraz stosownie do § 2 ust. 1 pkt 7, pkt 9, pkt 13, pkt 14 i pkt 23 ww. rozporządzenia w związku ze wzorem protokołu postępowania w trybie negocjacji bez ogłoszenia (druk ZP-NBO), określonym załącznikiem nr 5 do rozporządzenia, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

– *W styczniu 2015 r. przyjęto na stan środków trwałych Urzędu Gminy Ujsoły inwestycję pn.: „Odbudowa drogi gminnej Butarówka – Solisko w sołectwie Glinka, Gmina Ujsoły w km 0+000-0+650”, którą zakończono i przyjęto do użytkowania w 2014 r.*

Naruszono tym art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.) oraz zasady klasyfikacji zdarzeń na koncie 011 – „Środki trwałe” zawarte w załączniku nr 3 do rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289).

Stosownie do art. 20 ust. 1 ww. ustawy o rachunkowości, do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

Dowód księgowy w postaci zwiększenia wartości środka trwałego (PR⁺ nr 00001) dla ww. zadania został przygotowany przez Podinspektora w Referacie Finansowym w dniu 12 stycznia 2015 r. Inspektor w Referacie Finansowym wprowadził ww. operację do ksiąg rachunkowych 2015 r. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Ewa Caputa – Skarbnik Gminy Ujsoly.

Ponadto, w 2014 r. zaniżono o kwotę 24.846,47 zł wartość początkową środka trwałego powstałego w wyniku inwestycji poprzez niezaliczenie do kosztów zadania pn. „Odbudowa drogi gminnej Butorówka – Solisko w sołectwie Glinka, Gmina Ujsoly w km 0+000-0+650” wartości zużytego materiału, tj. pospółki, stanowiącej wkład własny Gminy Ujsoly.

Powyższe było niezgodne z art. 28 ust. 8 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonym przepisem, cena nabycia i koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych obejmuje ogół ich kosztów poniesionych przez jednostkę za okres budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia, do dnia bilansowego lub przyjęcia do używania, w tym również: niepodlegający odliczeniu podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy; koszt obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu ich finansowania i związane z nimi różnice kursowe, pomniejszony o przychody z tego tytułu.

Wartość pospółki została ustalona zarządzeniem Nr 46/2014 Wójta Gminy Ujsoly z dnia 4 listopada 2014 r.

W trakcie kontroli, w dniu 3 czerwca 2015 r., na podstawie dowodu księgowego PR⁺ nr 4/2015 z dnia 3 czerwca 2015 r., skorygowano na koncie 011 wartość zwiększenia środka trwałego o numerze inwentarzowym 522 – „Droga Butorówka - droga gminna” o kwotę 24.846,47 zł.

Zadania w zakresie rozliczania finansowego prowadzonych zadań inwestycyjnych, prowadzenia ewidencji księgowej operacji gospodarczych oraz prowadzenia ewidencji środków trwałych należały do obowiązków pracowników Referatu Finansowego Urzędu Gminy Ujsoly. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Ewa Caputa – Skarbnik Gminy Ujsoly.

Wniosek nr 2

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Ujsoly w zakresie bieżącego ujmowania operacji gospodarczych w księgach rachunkowych, stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.) oraz dokonywania weryfikacji wartości początkowej środków trwałych powstałych w wyniku inwestycji, stosownie do art. 28 ust. 8 ww. ustawy o rachunkowości, mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

- W 2011 r. zaniechano zaewidencjonowania w księgach rachunkowych Urzędu Gminy Ujsoly zmian w stanie środków trwałych w grupie 0 – „Grunty”, dotyczących nabycia*

i zbycia nieruchomości, co było niezgodne z art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.).

Zgodnie z ww. przepisami, do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, a księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco.

Ponadto, zgodnie z opisem konta 011 – „Środki trwałe” w zakładowym planie kont dla jednostki budżetowej Urząd Gminy Ujszoły, zawartym w załączniku nr 2 do zarządzenia Nr 53/2010 Wójta Gminy Ujszoły z dnia 29 października 2010 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości (ze zmianami) oraz zgodnie z zasadami określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289), ww. konto służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej własnych środków trwałych związanych z wykonywaną działalnością jednostki, które nie podlegają ujęciu na koncie 013.

Dotyczyło to przeprowadzonej w 2011 r. operacji nieodpłatnego nabycia przez Gminę Ujszoły nieruchomości Skarbu Państwa - gruntu, stanowiącego działkę nr 10682/1 o pow. 390 m², położonej w obrębie ewidencyjnym Glinka, na mocy decyzji Nr NW/XV/77103/67/11 Wojewody Śląskiego z dnia 8 czerwca 2011 r. (wpływ do Urzędu Gminy Ujszoły w dniu 14 czerwca 2011 r.), której egzemplarz z nadaną klauzulą ostateczności Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach przesłał pismem z dnia 19 lipca 2011 r.

Powyższa działka w 2011 r. została zbyta na mocy aktu notarialnego Rep. A nr 4286/2011 z dnia 7 września 2011 r.

Przyczyną nieprawidłowości było nieprzekazanie przez pracownika Referatu Organizacyjnego, Ochrony Środowiska i Inwestycji do Referatu Finansowego informacji o nabyciu, zbyciu ww. nieruchomości.

Prowadzenie spraw związanych z komunalizacją gruntów należało do Podinspektora w Referacie Organizacyjnym, Ochrony Środowiska i Inwestycji. Nadzór w tym zakresie sprawowała Kierownik tego Referatu.

W obowiązującej w Urzędzie Gminy Ujszoły „Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych”, wprowadzonej zarządzeniem Nr 81/2009 Wójta Gminy Ujszoły z dnia 31 grudnia 2009 r., wskazano, że w przypadku „Przyjęcia środka trwałego”, dokumentem stanowiącym podstawę do jego ujęcia w ewidencji analitycznej jest dokument OT. Pracownikiem odpowiedzialnym za wystawienie ww. dokumentu OT z terminem wystawienia „wg potrzeb”, zgodnie z ww. instrukcją, była osoba odpowiedzialna za środki trwałe. Zgodnie z zapisami przywołanej „Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych” ewidencja analityczna środków trwałych oraz ewidencja syntetyczna prowadzona jest przez księgowość, natomiast stosownie do zakresu czynności prowadzenie ewidencji środków trwałych należało do Podinspektora w Referacie Finansowym. W powyższej instrukcji w zakresie przepływu informacji między poszczególnymi komórkami organizacyjnymi nie określono szczegółowych terminów przekazywania przez pracowników Referatu Organizacyjnego, Ochrony Środowiska i Inwestycji decyzji Wojewody Śląskiego do Referatu Finansowego celem udokumentowania zmian w stanie majątku trwałego wynikających z operacji nieodpłatnego nabycia nieruchomości.

Zadania w zakresie opracowywania projektów przepisów wewnętrznych dotyczących obiegu dokumentów, zgodnie z zakresem czynności należały do p. Ewy Caputa – Skarbnika Gminy Ujszoły.

Wniosek nr 3

Rozważyć uzupełnienie obowiązującej w Urzędzie Gminy Ujszoły „Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych”, wprowadzonej zarządzeniem Nr 81/2009 Wójta Gminy Ujszoły z dnia 31 grudnia 2009 r., o terminy przekazywania przez pracowników Referatu Organizacyjnego, Ochrony Środowiska i Inwestycji decyzji Wojewody Śląskiego do Referatu Finansowego celem udokumentowania zmian w stanie majątku trwałego wynikających z operacji nieodpłatnego nabycia nieruchomości, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Ujszoły w zakresie przekazywania dokumentacji związanej z nabyciem i zbyciem nieruchomości do Referatu Finansowego w celu prawidłowego dokumentowania zmian w stanie środków trwałych, stosownie do art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.) oraz zasad funkcjonowania konta 011 określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

- *W latach 2013 - 2014 dokonano przelewów środków pieniężnych z rachunku sum depozytowych (wadia, zabezpieczenia należytego wykonania umów) na rachunek bankowy podstawowy budżetu /organu/ w łącznej kwocie 894.600,00 zł w celu realizacji bieżących płatności.*

Finansowanie wydatków budżetowych, rozchodów budżetowych środkami sum depozytowych, które nie stanowią środków publicznych, było niezgodne z art. 45 ust. 8, art. 46 ust. 4, art. 148 ust. 3 i 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r., poz. 907 z późn. zm.) oraz art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 57, poz. 1240 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

Zgodnie z wyjaśnieniami p. Tadeusza Piętka – Wójta Gminy Ujszoły i p. Ewy Caputa – Skarbnika Gminy Ujszoły przyczyną wykorzystania środków pieniężnych z rachunku bankowego sum depozytowych była konieczność zapłaty zobowiązań z tytułu faktur za roboty budowlane realizowanych inwestycji, wynagrodzeń dla nauczycieli wraz z pochodnymi, spłaty kredytu w rachunku bieżącym w związku z przejściowym brakiem środków na rachunku bankowym budżetu. Zwroty środków pieniężnych z rachunku

bankowego podstawowego budżetu /organu/ na rachunek sum depozytowych wynosiły od 53 do 174 dni.

Dyspozycji środkami pieniężnymi dokonał p. Tadeusz Piętka – Wójt Gminy Ujszoły. Czynności przelewu środków dokonał Podinspektor Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Ewa Caputa – Skarbnika Gminy Ujszoły.

Obowiązki i odpowiedzialność w zakresie prowadzenia rachunkowości, wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi, dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym, dokonywania wstępnej kontroli kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych Wójt Gminy Ujszoły powierzył p. Ewie Caputa – Skarbnikowi Gminy Ujszoły.

Wniosek nr 5

Zapewnić finansowanie zobowiązań Urzędu Gminy Ujszoły wyłącznie ze środków publicznych, bez wykorzystywania środków zgromadzonych na rachunkach bankowych depozytów, mając na uwadze art. 5 ust. 1, art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.) oraz art. 45 ust. 8, art. 46 ust. 4, art. 147 ust. 2 i art. 148 ust. 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907 z późn. zm.).

- *W bilansach z wykonania budżetu Gminy Ujszoły sporządzonych na dzień 31 grudnia 2011 r., 31 grudnia 2012 r., 31 grudnia 2013 r., 31 grudnia 2014 r. nie wykazano zobowiązań finansowych w pozycji „Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)”, a zobowiązania krótkoterminowe wykazano jako zobowiązania długoterminowe.*

Było to niezgodne z art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) oraz § 17 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2013 r. poz. 289). Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy o rachunkowości, przez zobowiązania krótkoterminowe rozumie się ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, a także całość lub tę część pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego. Natomiast zgodnie z § 17 ust. 6 ww. rozporządzenia z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego sporządza się bilans zawierający informacje w zakresie ustalonym w załączniku nr 9 do rozporządzenia.

Zgodnie z zestawieniem sporządzonym w trakcie kontroli przez Inspektora Referatu Finansów Publicznych, zobowiązania finansowe krótkoterminowe na koniec poszczególnych lat wynosiły:

na 31 grudnia 2011 r. – 730.694,00 zł,

na 31 grudnia 2012 r. – 771.146,00 zł,

na 31 grudnia 2013 r. – 554.243,06 zł,

na 31 grudnia 2014 r. – 2.145.983,72 zł.

W dniu 22 czerwca 2015 r. sporządzono korektę bilansu z wykonania budżetu Gminy Ujszoły za 2014 r.

Bilanse z wykonania budżetu za lata 2011-2014 podpisali p. Tadeusz Piętka – Wójt Gminy Ujszoły oraz p. Ewa Caputa – Skarbnik Gminy Ujszoły. Projekty bilansów za lata

2011 - 2014 przygotował Podinspektor Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Ewa Caputa – Skarbnik Gminy Ujszoły.

Wniosek nr 6

Przestrzegać prawidłowego podziału zobowiązań z tytułu kredytów na krótkoterminowe i długoterminowe w trakcie sporządzania bilansu z wykonania budżetu Gminy Ujszoły, stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.) oraz § 17 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289).

- *W latach 2013 - 2015 w sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego w kolumnie „Dochody otrzymane” w dziale 758 – „Różne rozliczenia”, rozdziale 75801 – „Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego”, § 2920 – „Subwencje ogólne z budżetu państwa” wykazano otrzymaną subwencję oświatową w kwocie innej niż wynikało to z ksiąg rachunkowych organu oraz wpływów środków z tego tytułu na bankowy rachunek budżetu.*

Zgodnie z § 3 ust. 4 pkt 3 załącznika nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103) w kolumnie „Dochody otrzymane” wykazuje się kwoty subwencji ogólnej i dotacji celowych, które wpłynęły na rachunek bankowy jednostek samorządu terytorialnego w okresie sprawozdawczym.

Ponadto, zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 1, § 9 ust. 1 i ust. 2 ww. rozporządzenia sprawozdania jednostkowe są sporządzane przez kierowników jednostek organizacyjnych na podstawie ksiąg rachunkowych. Kierownicy jednostek są obowiązani sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno- rachunkowym. Kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Stwierdzono, że:

- z ewidencji księgowej konta 133 – „Rachunek budżetu” wynikało, iż w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. na rachunek budżetu wpłynęła subwencja oświatowa w kwocie 3.147.590,00 zł, natomiast w sprawozdaniu Rb-27S za okres od początku roku do 31 grudnia 2013 r. jako dochody otrzymane wykazano kwotę 3.157.938,00 zł. Różnica stanowiła kwotę 10.348,00 zł.

- z ewidencji księgowej konta 133 – „Rachunek budżetu” wynikało, iż w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r. na rachunek budżetu wpłynęła subwencja oświatowa w kwocie 3.131.930,00 zł, natomiast w sprawozdaniu Rb-27S za okres od początku roku do 31 grudnia 2014 r. jako dochody otrzymane wykazano kwotę 3.368.710,00 zł. Różnica stanowiła kwotę 236.780,00 zł.

- z ewidencji księgowej konta 133 – „Rachunek budżetu” wynikało, iż w okresie od 1 stycznia do 31 marca 2015 r. na rachunek budżetu wpłynęła subwencja oświatowa w kwocie 987.686,00 zł, natomiast w sprawozdaniu Rb-27S za okres od początku roku do

31 marca 2015 r. jako dochody otrzymane wykazano kwotę 1.241.175,00 zł. Różnica stanowiła kwotę 253.489,00 zł.

Przyczyną nieprawidłowości była błędna interpretacja § 3 ust. 4 pkt 3 załącznika nr 39 do ww. rozporządzenia poprzez wykazywanie kwot subwencji oświatowej na podstawie pism Ministra Finansów zamiast kwot, które wpłynęły na rachunek bankowy jednostki samorządu terytorialnego w okresie sprawozdawczym.

Sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za lata 2013 - 2015 przygotował Podinspektor Referatu Finansowego.

Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Ewa Caputa – Skarbnik Gminy Ujsoły.

Sprawozdanie Rb-27S za 2013 r. i za okres od początku roku do 31 marca 2015 r. podpisali p. Tadeusz Piętka – Wójt Gminy Ujsoły oraz p. Ewa Caputa – Skarbnik Gminy Ujsoły, natomiast sprawozdanie Rb-27S za 2014 r. (korekta nr 2) podpisały z upoważnienia Wójta Gminy Ujsoły p. Katarzyna Wydra – Sekretarz Gminy Ujsoły oraz p. Ewa Caputa – Skarbnik Gminy Ujsoły.

Wniosek nr 7

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego w zakresie sporządzania sprawozdania Rb-27S w zakresie dochodów otrzymanych z tytułu subwencji oświatowej, stosownie do § 6 ust. 1 pkt 1 i § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 119 z późn. zm.), § 3 ust. 4 pkt 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 39 do ww. rozporządzenia, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie wymiaru podatku od nieruchomości:

- Do dnia 25 czerwca 2015 r., nieprawidłowo przeprowadzono czynności sprawdzające w zakresie wykazanych przez dwóch podatników danych w informacjach w sprawie podatku od nieruchomości oraz nie wezwano tych podatników do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych. Zgodnie z art. 272 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r., poz. 749 z późn. zm., a obecnie Dz. U. z 2015 r., poz. 613), organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających, mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, natomiast stosownie do art. 274a § 2 ww. ustawy, w razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.

Powyższe dotyczyło:

- podatnika o nr ewidencyjnym 13/373 (osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą), który w informacji o nieruchomościach, obiektach budowlanych, gruntach, lasach złożonej w Urzędzie Gminy Ujsoły w dniu 8 maja 2013 r. nie wykazał gruntu związanego z działalnością gospodarczą, pomimo wykazania w tej informacji budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

W związku z powyższym, w decyzji w sprawie zmiany decyzji ustalającej łączne zobowiązanie pieniężne na 2013 r. oraz w decyzjach w sprawie wymiaru łącznego zobowiązania pieniężnego na 2014 r. i na 2015 r., nie objęto wymiarem powierzchni gruntu podatkiem od nieruchomości według stawki przewidzianej dla gruntów związanych z działalnością gospodarczą.

W decyzji w sprawie zmiany decyzji ustalającej łączne zobowiązanie pieniężne na 2013 r. opodatkowano nowopowstały budynek (komorową suszarnię tarcicy z pomieszczeniem sterowniczym) o pow. użytkowej 42,89 m² począwszy od miesiąca lutego 2013 r., pomimo że pozwolenie na użytkowanie ww. nowopowstałego budynku ww. podatnik uzyskał na podstawie decyzji Nr 119/2012 Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Żywcu z dnia 10 lipca 2012 r.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.) okolicznością, od której jest uzależniony obowiązek podatkowy, jest istnienie budowli albo budynku lub ich części, obowiązek podatkowy powstaje z dniem 1 stycznia roku następującego po roku, w którym budowa została zakończona albo w którym rozpoczęto użytkowanie budowli albo budynku lub ich części przed ich ostatecznym wykończeniem.

Ponadto, do dnia 31 stycznia 2013 r. nie objęto podatkiem od nieruchomości 400 m² gruntu, wykazanego przez ww. podatnika w informacji w sprawie podatku od nieruchomości, złożonej w dniu 20 grudnia 2002 r., jako grunt związany z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm., obecnie Dz. U. z 2014 r., poz. 849 z późn. zm.), opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają grunty, a stosownie do art. 4 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, podstawę opodatkowania stanowi dla gruntów – powierzchnia.

Kwota należnego podatku od nieruchomości za grunt związany z działalnością gospodarczą za okres 2010 - 2015 wynosiła 1.171,00 zł, kwota podatku za nowopowstały budynek za miesiąc styczeń 2013 r. wynosiła 73,27 zł.

- podatnika o nr ewidencyjnym 3/1087 (osoba fizyczna), który w informacji w sprawie podatku od nieruchomości z dnia 1 grudnia 2005 r. nie wykazał 22,5 m² gruntu wydzierżawionego (na okres 10 lat licząc od dnia zawarcia umowy) od Gminy Ujszoły na mocy umowy dzierżawy z dnia 2 sierpnia 2005 r. W dniu 3 stycznia 2011 r. aneksem do ww. umowy dzierżawy, zwiększono do 30 m² dzierżawioną przez podatnika powierzchnię gruntu. Dzierżawiony grunt stanowił część działki ewidencyjnej nr 6899 (w ewidencji gruntów i budynków oznaczonej symbolem Bi – inne tereny zabudowane).

W informacji w sprawie podatku od nieruchomości z dnia 14 maja 2012 r., będącej korektą do informacji z dnia 1 grudnia 2005 r., podatnik nie wykazał do opodatkowania 30 m² gruntu dzierżawionego na mocy umowy dzierżawy (wraz z aneksem) z dnia 2 sierpnia 2005 r. oraz nie wykazał 96 m² gruntu, będącego częścią działki ewidencyjnej nr 6904 (w ewidencji gruntów i budynków oznaczonej symbolem Bi – inne tereny zabudowane), wydzierżawionego od Gminy Ujszoły na mocy umowy dzierżawy z dnia 2 maja 2012 r. z przeznaczeniem na cele rekreacyjne.

W związku z powyższym, w decyzjach ustalających wymiar podatku od nieruchomości wydanych dla ww. podatnika, organ podatkowy nie opodatkował gruntu, będącego przedmiotem dzierżawy, zgodnie z ww. umowami dzierżawy.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm., obecnie Dz. U. z 2014 r., poz. 849 z późn. zm.), obowiązek podatkowy powstaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstały okoliczności uzasadniające powstanie tego obowiązku oraz adekwatnie do art. 6 ust. 3 ww. ustawy, jeżeli w trakcie roku podatkowego zaistniało zdarzenie mające wpływ na wysokość opodatkowania w tym roku, a w szczególności zmiana sposobu wykorzystywania przedmiotu opodatkowania lub jego części, podatek ulega obniżeniu lub podwyższeniu, poczynając od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło to zdarzenie.

Ponadto, stosownie do art. 6 ust. 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, osoby fizyczne są obowiązane złożyć właściwemu organowi podatkowemu informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych, sporządzoną na formularzu według ustalonego wzoru, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości lub od dnia zaistnienia zdarzenia trakcie roku podatkowego, mające wpływ na wysokość opodatkowania w tym roku.

Kwota należnego podatku od nieruchomości w okresie 2010 - 2015 za grunt dzierżawiony na mocy umowy z dnia 2 sierpnia 2005 r. wyniosła 78,00 zł, natomiast za grunt dzierżawiony na mocy umowy z dnia 2 maja 2012 r. wyniosła 140,00 zł.

Stwierdzono również, że w obowiązujących w jednostce przepisach wewnętrznych wprowadzonych:

- zarządzeniem Nr 53/2010 Wójta Gminy Ujszoły z dnia 29 października 2010 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości (ze zmianami),
  - zarządzeniem Nr 71/2010 Wójta Gminy Ujszoły z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego,
  - zarządzeniem Nr 81/2009 Wójta Gminy Ujszoły z dnia 31 grudnia 2009 r. w sprawie: wprowadzenia instrukcji określającej zasady sporządzania, obiegu i kontroli oraz przechowywania i zabezpieczenia dokumentów księgowych i ksiąg rachunkowych w Urzędzie Gminy Ujszoły,
- nie określono zasad przepływu informacji pomiędzy poszczególnymi komórkami organizacyjnymi Urzędu Gminy Ujszoły w zakresie powszechności opodatkowania.

Zadania w zakresie dokonywania wymiaru podatku od nieruchomości, dokonywania czynności sprawdzających informacje podatkowe, wzywania do złożenia wyjaśnień należały do Inspektora ds. podatkowych w Referacie Finansowym.

Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Ewy Caputa – Skarbnik Gminy Ujszoły, do której ponadto zgodnie z zakresem czynności należało opracowywanie projektów przepisów wewnętrznych dotyczących obiegu dokumentów.

Wniosek nr 8

Podjąć działania mające na celu ustalenie zobowiązań podatkowych z tytułu podatku od nieruchomości w prawidłowej wysokości wobec podatników o numerach ewidencyjnych 13/373 i 3/1087, stosownie do art. 21, art. 272 pkt 3 i 274a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r., poz. 613), mając na uwadze art. 2 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 4 ust. 1 pkt 1, art. 6 ust. 1, ust. 2, ust. 3, ust. 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 849 z późn. zm.).

Wniosek nr 9

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Ujszoły w zakresie prawidłowego dokonywania przez nich czynności sprawdzających oraz prawidłowego dokonywania wymiaru podatku od nieruchomości, stosownie do art. 272 pkt 3 i 274a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r., poz. 613), mając na uwadze art. 2 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 4 ust. 1 pkt 1, art. 6 ust. 1, ust. 2, ust. 3, ust. 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 849 z późn. zm.). art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

Wniosek nr 10

Opracować procedury w zakresie przepływu informacji pomiędzy poszczególnymi komórkami organizacyjnymi Urzędu Gminy Ujszoły w zakresie powszechności opodatkowania, mając na uwadze art. 68 i 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie długu publicznego:

- *W dniu 20 kwietnia 2012 r. Gmina Ujszoły udzieliła poręczenia wekslowego za zobowiązanie kredytowe Ochotniczej Straży Pożarnej w Ujszołach bez wskazania w poręczeniu informacji dotyczących terminu oraz kwoty poręczenia, mimo że Rada Gminy uchwałą z dnia 28 marca 2012 r. Nr XV/106/2012 w sprawie: udzielenia poręczenia kredytu zaciągniętego przez Ochotniczą Straż Pożarną w Ujszołach na zakup samochodu strażackiego upoważniła Wójta Gminy do podpisania umowy poręczenia kredytu do wysokości 100.000,00 zł na okres 5 lat. Powyższym działaniem naruszono art. 94 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.). Stosownie do przywołanego przepisu, poręczenia udzielone przez jednostki samorządu terytorialnego są terminowe i udzielane do określonej kwoty.*

Zgodnie z treścią deklaracji wekslowej Gmina Ujszoły poręczyła solidarnie za wystawcę weksla i oświadczyła, że wyraża zgodę na treść powyższej deklaracji. Jednocześnie oczekując powiadomienia o wypełnieniu weksla na 7 dni przed upływem terminu jego płatności listem poleconym.

Deklarację wekslową podpisali Prezes Zarządu i Skarbnik Ochotniczej Straży Pożarnej w Ujszołach. Poręczenie z dnia 20 kwietnia 2012 r. podpisali ze strony Gminy Ujszoły p. Tadeusz Piętka – Wójt Gminy Ujszoły przy kontrasygnacie p. Ewy Caputa – Skarbnika Gminy Ujszoły.

Wniosek nr 11

Zapewnić udzielanie poręczeń spłaty zobowiązań z zastosowaniem ograniczeń zawartych w art. 94 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy.

W zakresie dochodów z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

- *W latach 2011 - 2014 nie pobierano opłat od przedsiębiorców przed wydaniem zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, czym naruszono art. 11¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm., Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.). Zgodnie z art. 11 ust. 2 przywołanej wyżej ustawy, opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wnosi się na rachunek gminy, przed wydaniem zezwolenia.*

Przedsiębiorcy, którym wydano w latach 2011 - 2014 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych z terminem ważności od dnia 1 stycznia następnego roku, uiszczali opłaty w terminie płatności I raty zamiast przed wydaniem zezwolenia.

Zadania w zakresie naliczania opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych prowadzone były przez Inspektora Referatu Organizacyjnego Ochrony Środowiska i Inwestycji do dnia 12 grudnia 2012 r., natomiast od 13 grudnia 2012 r. ww. sprawy prowadził Młodszy Referent Referatu Organizacyjnego Ochrony Środowiska i Inwestycji. Nadzór nad ww. pracownikami sprawował Kierownik tegoż Referatu.

Wniosek nr 12

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Organizacyjnego Ochrony Środowiska i Inwestycji w zakresie pobierania opłat przed wydaniem zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, stosownie do art. 11¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

- *W latach 2012 - 2015 (do 30 kwietnia 2015 r.) nieprawidłowo dokonywano przypisu należności z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w ewidencji syntetycznej konta 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w korespondencji z kontem 720 – „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” w ewidencji księgowej Urzędu Gminy Ujszoły w kwocie łącznych dziennych wpłat z ww. tytułu.*

Powyższym naruszono art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.) oraz zasady funkcjonowania konta 221 określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r., poz. 289) oraz w zakładowym planie kont stanowiącym załącznik Nr 2 do zarządzenia Nr 53/2010 Wójta Gminy Ujszoły z dnia 29 października 2010 r. w sprawie: wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości wraz ze zmianami. Zgodnie z przytoczonymi przepisami rozporządzenia oraz zgodnie z zapisami zakładowego planu kont - na stronie Wn konta 221 ujmuje się ustalone należności z tytułu dochodów budżetowych i zwroty nadpłat, a na

stronie Ma konta ujmuje się wpłaty należności z tytułu dochodów budżetowych oraz odpisy (zmniejszenia) należności.

Ponadto, stosownie do art. 40 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.), jednostki sektora finansów publicznych prowadzą rachunkowość zgodnie z przepisami o rachunkowości, z uwzględnieniem zasad określonych w ustawie o finansach publicznych. Plany kont powinny uwzględniać, że w ewidencji księgowej ujmuje się również wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatność dochodów i wydatków.

W trakcie kontroli dokonano przypisu należności z tytułu II i III raty opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Zgodnie z zakresem czynności prowadzenie ewidencji księgowej (syntetycznej i analitycznej) dochodów jednostki budżetowej oraz dochodów budżetu gminy należało do Podinspektora Referatu Finansowego Nadzór w tym zakresie należał do p. Ewy Caputa – Skarbnika Gminy Ujsoły.

Wniosek nr 13

Zapewnić prowadzenie ewidencji na koncie 221, stosownie do zasad funkcjonowania konta określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289).

W zakresie udzielonych dotacji podmiotom spoza sektora finansów publicznych:

- W latach 2014 - 2015 nie zamieszczono w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Ujsoły sprawozdań z realizacji rocznych programów współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami uprawnionymi za lata 2013 - 2014. Nie dochowano tym samym obowiązku wynikającego z art. 5a ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 z późn. zm., Dz. U. z 2014 r., poz. 1118 z późn. zm.), zgodnie z którym organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, nie później niż do dnia 30 kwietnia każdego roku, jest obowiązany opublikować w Biuletynie Informacji Publicznej sprawozdanie z realizacji programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami uprawnionymi za rok poprzedni.

Publikacja ww. sprawozdań w BIP należała do Kierownika Referatu Organizacyjnego Ochrony Środowiska i Inwestycji. Nadzór nad Kierownikiem ww. Referatu sprawowała p. Katarzyna Wydra – Sekretarz Gminy Ujsoły.

W trakcie trwania kontroli, tj. w dniu 24 czerwca 2015 r., opublikowano w BIP Urzędu Gminy Ujsoły sprawozdania z realizacji programów współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami uprawnionymi za lata 2013 - 2014.

W 2013 r. nie dotrzymano terminu 21 dni pomiędzy ogłoszeniem otwartego konkursu ofert a terminem składania ofert na realizację zadań publicznych, czym naruszono art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r., Nr 234, poz. 1536 z późn. zm.). Stosownie do ww. przepisu, organ

administracji publicznej zamierzający zlecić realizację zadania publicznego organizacjom pozarządowym lub podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3, ogłasza otwarty konkurs ofert. Termin do składania ofert nie może być krótszy niż 21 dni od dnia ukazania się ostatniego ogłoszenia: w Biuletynie Informacji Publicznej, w siedzibie organu administracji publicznej w miejscu przeznaczonym na zamieszczanie ogłoszeń lub na stronie internetowej organu administracji publicznej.

Ogłoszenie w sprawie otwartego konkursu ofert na zlecenie realizacji zadań publicznych Gminy Ujsoły zostało opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej w dniu 20 marca 2013 r., natomiast termin do składania ofert wyznaczono na dzień 28 marca 2013 r.

Przygotowywanie m.in. ogłoszeń otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych należało do Kierownika Referatu Organizacyjnego Ochrony Środowiska i Inwestycji. Nadzór nad Kierownikiem ww. Referatu sprawowała p. Katarzyna Wydra – Sekretarz Gminy Ujsoły.

Wniosek nr 14

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Ujsoły w zakresie zamieszczania w Biuletynie Informacji Publicznej sprawozdania oraz zachowania terminu do składania ofert, o którym mowa w art. 5a ust. 3, art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 r., poz. 1118 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie wydzierżawiania nieruchomości:

- *W 2012 r. nie sporządzono wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę. Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.), właściwy organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę. Wykaz ten wywiesza się na okres 21 dni w siedzibie właściwego urzędu, a ponadto informację o wywieszeniu tego wykazu podaje się do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, a także na stronach internetowych właściwego urzędu.*

Umową z dnia 2 maja 2012 r. oddano w dzierżawę na okres 10 lat grunt o pow. 96 m², stanowiący część działki nr 6904, będącej własnością Gminy Ujsoły.

Gospodarowanie komunalnymi gruntami (zabudowanymi i niezabudowanymi), w tym oddawanie ich w dzierżawę należało do zadań Podinspektora w Referacie Organizacyjnym, Ochrony Środowiska i Inwestycji. Nadzór nad ww. pracownikiem sprawowała Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 15

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Ujsoły w zakresie wykonywania czynności związanych z oddawaniem nieruchomości w dzierżawę, stosownie do art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r., poz. 782), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie gospodarki nieruchomościami:

- *Zaniechano sporządzania nowych wykazów nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży po upływie 6 miesięcznego okresu, liczonego od daty zamknięcia I (lub kolejnego) przetargu zakończonego wynikiem negatywnym, Dotyczyło to postępowań na zbycie:
  - *położonych w Ujsolach działek o numerach: 8024 o pow. 799 m² i 8047 o pow. 1.187 m², w przypadku których wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży opublikowano w dniu 10 sierpnia 2010 r., a następnie w dniu 15 października 2010 r. zamknięto I przetarg ustny nieograniczony (zakończony wynikiem negatywnym). Własność ww. działek przeniesiono na nabywców nieruchomości umową z dnia 30 lipca 2013 r., po przeprowadzeniu II przetargu ustnego nieograniczonego w dniu 12 lipca 2013 r. W powyższym przypadku okres pomiędzy I a II przetargiem przekraczał termin określony w art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.). Zgodnie z ww. przepisem, jeżeli pierwszy przetarg zakończył się wynikiem negatywnym, w okresie nie krótszym niż 30 dni, ale nie dłuższym niż 6 miesięcy, licząc od dnia jego zamknięcia, przeprowadza się drugi przetarg.*
  - *położonej w Glince działki zabudowanej nr 9040 o pow. 929 m², w przypadku której wykaz nieruchomości przeznaczonej do sprzedaży opublikowano w dniu 28 lipca 2008 r. Przed ogłoszeniem w dniu 27 października 2014 r. przetargu ustnego nieograniczonego (bez wskazania liczby porządkowej przetargu) na zbycie ww. nieruchomości (zakończony wynikiem negatywnym i zamkniętego w dniu 28 listopada 2014 r.), ostatni przeprowadzony przetarg (zakończony wynikiem negatywnym) miał miejsce w dniu 30 października 2009 r. Własność ww. działki przeniesiono na nabywcę nieruchomości umową z dnia 28 stycznia 2015 r., po przeprowadzeniu II przetargu ustnego nieograniczonego w dniu 29 grudnia 2014 r. W powyższym przypadku okres pomiędzy przetargiem zamkniętym w dniu 30 października 2009 r. a przetargiem (bez wskazania liczby porządkowej przetargu) zamkniętym w dniu 28 listopada 2014 r. przekraczał termin określony w art. 39 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm., Dz. U. z 2014 r., poz. 518 z późn. zm.). Zgodnie z ww. przepisem, jeżeli drugi przetarg zakończył się wynikiem negatywnym, właściwy organ, w okresie nie krótszym niż 30 dni, ale nie dłuższym niż 6 miesięcy, licząc od dnia jego zamknięcia, może zbyć nieruchomość w drodze rokowań albo organizować kolejne przetargi. Przy ustalaniu warunków kolejnych przetargów stosuje się zasady obowiązujące przy organizowaniu drugiego przetargu. Działanie to było niezgodne z dyspozycją art. 39 ust. 3 ww. ustawy o gospodarce nieruchomościami, w myśl której w przypadku zachowania terminów, o których mowa w ust. 1 i 2, właściwy organ nie ma obowiązku ponownego sporządzania wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży lub oddania w użytkowanie wieczyste. Ponadto, konieczność ponownego sporządzenia wykazów nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży wynikała ze zmiany cen wywoławczych ww. nieruchomości, ustalonych w oparciu o nowe operaty szacunkowe sporządzone przez rzeczoznawcę majątkowego.**
- *W opublikowanym w prasie w dniu 31 października 2014 r. wyciągu z ogłoszenia o przetargu ustnym nieograniczonym (bez wskazania liczby porządkowej przetargu) na zbycie działki zabudowanej nr 9040 o pow. 929 m² położonej w Glince, której cena*

wywoławcza wynosiła 50.000,00 zł, nie zamieszczono informacji o wysokości wadium, które winny wnieść osoby zamierzające wziąć udział w przetargu.

W powyższym postępowaniu przewidziano wadium w wysokości 5.000,00 zł.

Stosownie do § 6 ust. 5a (dodanego od dnia 4 września 2013 r.) pkt 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. Nr 207, poz. 2108 z późn. zm., a obecnie Dz. U. z 2014 r., poz. 1490), w wyciągu z ogłoszenia o przetargu (sporządzanym w przypadku gdy cena wywoławcza nieruchomości jest wyższa niż równowartość 10.000 euro), zamieszcza się w szczególności wysokość wadium.

- W ogłoszeniu o II przetargu ustnym nieograniczonym na zbycie działki zabudowanej nr 9040 o pow. 929 m², opublikowanym w dniu 28 listopada 2014 r. nie zamieszczono informacji o terminie przeprowadzenia poprzedniego przetargu, co było wymagane art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2014 r., poz. 518 z późn. zm.). Poprzedni przetarg ustny nieograniczony na zbycie przedmiotowej działki (zakończony wynikiem negatywnym) został zamknięty w dniu 28 listopada 2014 r.

- W 2014 r. w przeprowadzonych w drodze przetargów ustnych nieograniczonych postępowaniach na sprzedaż nieruchomości stanowiącej własność Gminy Ujsoty, tj. działki zabudowanej nr 9040 o pow. 929 m², w ogłoszeniach o przetargach wskazywano (narzucano) wartość postąpienia w kwocie większej niż minimalna dopuszczalna określona przepisami prawa.

Działanie takie stało w sprzeczności z postanowieniami § 14 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. Nr 207, poz. 2108 z późn. zm., Dz. U. z 2014 r., poz. 1490), zgodnie z którymi o wysokości postąpienia decydują uczestnicy przetargu, z tym że postąpienie nie może wynosić mniej niż 1% ceny wywoławczej, z zaokrągleniem w górę do pełnych dziesiątek złotych.

Powyższe dotyczyło:

- ogłoszenia o przetargu ustnym nieograniczonym (bez wskazania numeru porządkowego przetargu) na sprzedaż ww. działki, w którym wskazano wartość postąpienia w wysokości 2% ceny wywoławczej,

- ogłoszenia o II przetargu ustnym nieograniczonym na sprzedaż ww. działki, w którym wskazano wartość postąpienia w wysokości 2,86% ceny wywoławczej.

W II przetargu ustnym nieograniczonym przeprowadzonym w dniu 29 grudnia 2014 r., w wyniku którego wyłoniono nabywcę działki nr 9040, uzyskano 1 postąpienie w narzuconej przez Gminę Ujsoty wysokości 1.000 zł (2,86% ceny wywoławczej).

- W protokołach z przeprowadzonych przetargów ustnych nieograniczonych (zarówno negatywnych, jak i zakończonych wyłonieniem nabywcy), nie zamieszczano informacji o obciążeniach nieruchomości oraz zobowiązaniach, których przedmiotem była nieruchomość.

Powyższe dotyczyło protokołów z przetargów ustnych nieograniczonych:

- na zbycie działki nr 1618/8 o pow. 1.412 m² położonej w Soblówce z 8 lutego 2013 r.,
- na zbycie działki nr 8024 o pow. 799 m² położonej w Ujsotach z 12 lipca 2013 r.,
- na zbycie działki nr 8047 o pow. 1.187 m² położonej w Ujsotach z 12 lipca 2013 r.,

- na zbycie działki zabudowanej nr 9040 o pow. 929 m² położonej w Glince: z 28 listopada 2014 r. i 29 grudnia 2014 r.

Zgodnie z § 10 ust. 1 pkt 3 i pkt 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. Nr 207, poz. 2108 z późn. zm., Dz. U. z 2014 r., poz. 1490), protokół powinien zawierać informacje o obciążeniach nieruchomości i zobowiązaniach, których przedmiotem jest nieruchomość.

Jak wynikało z treści ogłoszeń o przetargach na sprzedaż ww. nieruchomości, wymienione działki były wolne od obciążeń ograniczonymi prawami rzeczowymi i nie było przeszkód prawnych w rozporządzaniu nimi.

- W latach 2013 - 2015 w zawiadomieniach o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży, skierowanych do osób ustalonych jako nabywcy nieruchomości nie zamieszczano informacji wynikającej z art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm., Dz. U. z 2014, poz. 518 z późn. zm.), tj. o prawie organizatora przetargu do zatrzymania wadium w przypadku jeśli nabywca nieruchomości nie przystąpi bez usprawiedliwienia do zawarcia umowy w miejscu i w terminie podanych w zawiadomieniu.

Powyższe dotyczyło:

  - zawiadomienia doręczonego w dniu 19 lutego 2013 r. nabywcy działki nr 1618/8,
  - zawiadomienia doręczonego w dniu 23 lipca 2013 r. nabywcy działki nr 8024,
  - zawiadomienia doręczonego w dniu 23 lipca 2013 r. nabywcy działki nr 8047,
  - zawiadomienia doręczonego w dniu 26 stycznia 2015 r. nabywcy działki nr 9040.

- W 2011 r. zbyto działkę stanowiącą własność Gminy Ujsoly dla poprawy warunków zagospodarowania sąsiedniej działki, będącej własnością osoby prywatnej w trybie bezprzetargowym w sytuacji, gdy nie zweryfikowano, że działka ta nie mogła w sposób funkcjonalny również poprawić warunków zagospodarowania innych działek sąsiednich, stanowiących własność innych osób fizycznych.

Powyższe dotyczyło działki nr 10682/1 o pow. 390 m², do której oprócz działki nr 10685/4 będącej własnością przyszłego nabywcy oraz działki gminnej nr 17991, przylegały funkcjonalnie powiązane działki: nr 10678/1 (własność osoby fizycznej) i nr 10684/11 (własność innej osoby fizycznej).

Jednym z czynników decydujących o możliwości bezprzetargowego zbycia nieruchomości w trybie art. 37 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.) jest fakt funkcjonalnego przylegania nieruchomości, co potwierdził wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku z dnia 27 marca 2014 r. (sygn. akt II SA/Bk 122/14): „Oderwane od okoliczności faktycznych danego przypadku, założenie, że sam fakt przylegania nieruchomości gminnej do dwóch nieruchomości, jest równoznaczny z funkcjonalnym powiązaniem nieruchomości z każdą z przyległych działek i automatycznie wyklucza bezprzetargowy tryb sprzedaży, narusza zastrzeżone organowi wykonawczemu gminy prawo wyboru nabywcy nieruchomości (LEX nr 1512864)”.

Przed wszczęciem procedury zbycia nieruchomości stanowiącej działkę nr 10682/1 w trybie bezprzetargowym, nie informowano indywidualnie innych właścicieli nieruchomości, przylegających, jak wynika z mapki geodezyjnej, w sposób funkcjonalny do zbywanej działki o planowanym zbyciu ww. nieruchomości gminnej w trybie art. 37 ust. 2

pkt 6 ww. ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

Nie ustalono zatem, czy zaszły przesłanki zbycia nieruchomości w trybie bezprzetargowym z art. 37 ust. 2 pkt 6 ww. ustawy. Zgodnie z ww. przepisem, nieruchomość jest zbywana w drodze bezprzetargowej jeżeli przedmiotem zbycia jest nieruchomość lub jej części, jeśli mogą poprawić warunki zagospodarowania nieruchomości przyległej, stanowiącej własność lub oddanej w użytkowanie wieczyste osobie, która zamierza tę nieruchomość lub jej części nabyć, jeżeli nie mogą być zagospodarowane jako odrębne nieruchomości. W konsekwencji zbycie nieruchomości mogło nastąpić jedynie w oparciu o art. 37 ust. 1 ww. ustawy – w trybie przetargu.

Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego - Izby Cywilnej z dnia 5 lipca 2006 r. (sygn. akt IV CSK 98/2006): „Bezprzetargowa sprzedaż na podstawie art. 37 ust. 2 pkt 6 ustawy o gospodarce nieruchomościami wchodzi w rachubę jedynie wtedy, gdy tylko jedna osoba może być zainteresowana kupnem. Wtedy organizowanie przetargu nie miałoby sensu. Jeśli jednak zainteresowanych może być więcej i sprzedawana nieruchomość lub część nieruchomości może mieć związek funkcjonalny z więcej niż jedną nieruchomością przyległą, taki tryb sprzedaży jest niedopuszczalny”. Podobnie zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego - Izby Cywilnej z dnia 6 marca 2009 r. II CSK 589/2008 : „Wyjątek określony w art. 37 ust. 2 pkt 6 ustawy o gospodarce nieruchomościami nie ma zastosowania w sprawie, w której nabycie działki zmierza do poprawienia warunków nie jednej nieruchomości przyległej, ale przynajmniej dwóch. Gdy więc możliwość poprawienia warunków odnosi się do większej liczby nieruchomości musi być przeprowadzony przetarg, a umowa zbycia zawarta bez przetargu jest bezwzględnie nieważna (art. 58 kc w zw. z art. 37 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami)”.

Nadto, w myśl tezy wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 7 lipca 2010 r. IV SA/Po 230/10 (LEX nr 675159): „Najistotniejszą kwestią przy rozstrzygnięciu, czy konkretna działka może być zbyta na drodze bezprzetargowej na podstawie art. 37 ust. 2 pkt 6 u.g.n., jest okoliczność, czy istnieją inne nieruchomości, których właściciele mieliby na podstawie art. 37 ust. 2 pkt 6 u.g.n. prawo wystąpienia do organu z wnioskiem o sprzedaż nieruchomości na poprawę warunków zagospodarowania własnej nieruchomości. Natomiast brak reakcji właścicieli innych nieruchomości przylegających do sprzedawanej działki na informację, iż toczą się rokowania dotyczące sprzedaży tej działki, nie może oznaczać, że zwalnia to organ z obowiązku przeprowadzenia przetargu. Wręcz przeciwnie, organ, wiedząc, iż kupnem nieruchomości mogą być zainteresowane inne podmioty, zamiast informować ich o toczących się rozmowach, winien podjąć działania zmierzające do sprzedania tej nieruchomości w drodze przetargu”.

Wykonywanie zadań w zakresie gospodarowania komunalnymi gruntami zabudowanymi i przeznaczonymi w planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę oraz niezabudowanymi, tj. m.in. ich zbywaniem, a także organizowanie przetargów na nieruchomości komunalne, należało do pracowników Referatu Organizacyjnego, Ochrony Środowiska i Inwestycji, nad którymi nadzór sprawował Kierownik Referatu.

Wniosek nr 16

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Organizacyjnego, Ochrony Środowiska i Inwestycji w zakresie:

- sporządzania nowych wykazów nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży po upływie terminów określonych w art. 39 ust. 1 i ust. 2, stosownie do dyspozycji

art. 39 ust. 3 ww. ustawy o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r., poz. 782),

- podawania w wyciągu z ogłoszenia o przetargu (zamieszczanym w prasie) informacji o wysokości wadium, stosownie do § 6 ust. 5a pkt 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2014 r., poz. 1490),

- czynności związanych z przygotowaniem ogłoszeń o przetargach, zgodnie z art. 38 ust. 2 ww. ustawy o gospodarce nieruchomościami,

- zamieszczania w zawiadomieniach o miejscu i terminie zawarcia umów informacji o prawie organizatora przetargu do zatrzymania wadium w przypadku jeśli nabywca nieruchomości nie przystąpi bez usprawiedliwienia do zawarcia umowy, stosownie do art. 41 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami,

- przygotowania i prowadzenia postępowań na zbycie nieruchomości w trybie bezprzetargowym stosownie do art. 37 ust. 2 pkt 6 ustawy o gospodarce nieruchomościami,

mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

Wniosek nr 17

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Ujszoły – członkami Komisji Przetargowej w zakresie przygotowania i przeprowadzania postępowań przetargowych na zbycie nieruchomości oraz sporządzania protokołów z przeprowadzonych przetargów, stosownie § 14 ust. 3 oraz § 10 ust. 1 pkt 3 i pkt 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2014 r., poz. 1490), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie spraw organizacyjnych:

– *Do dnia zakończenia kontroli nie przedstawiono organowi stanowiącemu projektu zmiany Statutu Gminy Ujszoły wprowadzonego uchwałą Nr VII/23/2003 Rady Gminy w Ujszołach z dnia 6 lutego 2003 r. (ze zmianami wprowadzonymi uchwałą Nr VI/36/2003 Rady Gminy w Ujszołach z dnia 28 kwietnia 2003 r. i uchwałą Nr XXIV/132/2005 Rady Gminy w Ujszołach z dnia 31 sierpnia 2005 r.), celem doprowadzenia do zgodności uregulowań wewnętrznych dotyczących organizacji Gminy z aktualnym stanem prawnym wynikającym z przepisów ustawy o finansach publicznych oraz ustawy o pracownikach samorządowych w zakresie:*

- *wskazania w § 47 ust. 1 Statutu, że zgodnie z wcześniej ustaloną przez Radę procedurą - projekt budżetu wraz z informacją o stanie mienia gminnego i objaśnieniami, Wójt Gminy przedkłada Radzie najpóźniej do 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy i przesyła projekt Regionalnej Izby Obrachunkowej celem zaopiniowania, co pozostaje w sprzeczności z art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.),*

- wskazania w § 47 ust. 2, iż do czasu uchwalenia budżetu przez Radę, jednak nie później niż do 31 marca roku budżetowego podstawą gospodarki budżetowej jest projekt budżetu przedłożony Radzie Gminy, co pozostaje w sprzeczności z art. 240 ust. 1 ww. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- wskazania w § 13 ust. 2 pkt 3 Statutu, że do wyłącznej właściwości Rady należą powoływanie – na wniosek Wójta – Sekretarza i Skarbnika Gminy oraz w § 61 ust. 2 Statutu, iż pracownikami samorządowymi z powołania są: Zastępca Wójta, Sekretarz Gminy, Skarbnik Gminy, co pozostaje w sprzeczności z art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458 z późn. zm., obecnie Dz. U. z 2014 r., poz. 1202),
- wskazania w § 60 pkt 3 Statutu, że pracownicy samorządowi są zatrudniani na podstawie mianowania oraz w § 61 ust. 3 ww. Statutu, że pracownikami samorządowymi mianowanymi mogą być kierownicy referatów Urzędu Gminy, a decyzję o mianowaniu podejmuje Wójt, co pozostaje w sprzeczności z art. 4 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm., a wcześniej Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) o ustroju gminy stanowi jej statut oraz art. 169 ust. 4 ustawy z dnia 2 kwietnia 1997 r. Konstytucja Rzeczypospolitej (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.), ustroj wewnętrzny jednostki samorządu terytorialnego określa jej organ stanowiący, a zadaniem Wójta, w myśl art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym jest przygotowywanie projektów uchwał rady gminy, w tym statutu i jego zmian.

W trakcie kontroli uzyskano informację, iż obecnie trwają prace nad aktualizacją statutu, który zostanie przedstawiony Radzie Gminy Ujsoły do uchwalenia.

Wniosek nr 18

Przygotować i przedłożyć Radzie Gminy Ujsoły projekt zmiany uchwały Nr VII/23/2003 Rady Gminy w Ujsołach z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie Statutu Gminy Ujsoły celem doprowadzenia zgodności jego zapisów z art. 240 ust. 1 i art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.) oraz art. 4 ust. 1 pkt 2 i pkt 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1202), mając na uwadze art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1113 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, w **terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń w **zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, w **terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach

Daniel Kołodziej

